

بررسی الگوهای معماری مدارس اسلامی ایران و مدارس عالی معاصر ایران (نمونه‌های موردی: مدرسه چهارباغ، دارالفنون و دبیرستان البرز)

مازیار پورمیرزا^{۱*}، معصومه خامه^۲

۱- فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد مهندسی معماری موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی واحد همدان، (mazyar.poormirza@gmail.com)

۲- دکتری معماری، مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد، (m.khameh@yahoo.com)

چکیده

هدف در این پروژه ارائه الگویی برای معماری بناهای آموزشی امروز ایران در کنار همگام سازی الگوهای ایرانی _ اسلامی با انسان امروز و توجه به الگوهای ارائه شده براساس معماری ایرانی _ اسلامی است. ما در این پروژه در نظر داریم تا الگوهای ایرانی _ اسلامی که از گذشته در مدارس اسلامی و سپس در مدارس عالی معاصر ایران به کار رفتند را بررسی نموده و با فرهنگ روز ایران منطبق نموده و به جامعه معماری معرفی نماییم و در همین راستا الگوهایی برای طراحی دانشکده هنر و معماری که مبدا فکری تمام معماران و هنرمندان آکادمیک و الهام بخش آنان در ابتدای راه است ارائه دهیم تا به نوعی هویت ایرانی _ اسلامی را در ذهن دانشجویان و معماران آینده نهادینه نماییم. در این پژوهش سعی می‌شود با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای (در قالب کتب، مقالات و سایر منابع معتبر) و بررسی آنان به شیوه توصیفی-تحلیلی به ارائه شاخص‌های مورد نظر برای طراحی فضاهای آموزشی با توجه به سابقه این فضاها در ایران و تاریخچه آنها بپردازیم. در نهایت با توجه به مطالعات ما به نکات مهم و اصلی معماری ایرانی در مراکز آموزشی رسیدیم که می‌توان با کمک آنها طرحی مناسب با شرایط و نیازهای روز ارائه کرد.

واژه‌های کلیدی: مدارس اسلامی ایران، مدارس عالی معاصر ایران، الگوهای معماری مدارس، معماری بناهای آموزشی ایران.

۱- مقدمه

معماری ایران با توجه به قدمت آن دارای عناصر، نشانه‌ها و اصول خاص است این معماری در دوره معاصر و فرهنگ تجدد طلبی آن زمان مورد هجوم معماری غرب قرار گرفت در عین حال در این زمان ساختمان‌هایی در ایران ساخته شدند که با همت معماران فرهیخته خود در عین حالی که متأثر از معماری غرب بودند اصولی از معماری ایرانی-اسلامی را نیز در خود حفظ کرده‌اند. ما در این پژوهش به ساختمان‌های مدارس عالی چون دارالفنون و البرز تهران می‌پردازیم تا ببینیم کدام اصول در آنها حفظ شده‌اند و قابل پیرایش می‌باشند تا بتوانیم الگویی مناسب برای معماری بناهای آموزشی ایران ارائه دهیم.